

A Public Relations szakmai magatartási szabályzata

Az alábbi magatartási szabályzatot az 1969. májusában, Velencében tartott közgyűlésen fogadta el a Nemzetközi Public Relations Szövetség (IPRA).

a) Személyi és szakmai sérthetlenség

1. Személyes integritáson a magas erkölcsi normát és a makulátlan jó hír megőrzését értjük. Szakmai integritás azt jelenti, hogy betartjuk az IPRA alkotmányát, szabályait és különösen a szabályzatot.

b) Az ügyfelekkel és a munkáltatókkal kapcsolatos magatartás

1. A tagnak általános kötelessége tisztességes szolgáltatást nyújtani a korábbi és jelenlegi ügyfeleinek, alkalmazóinak.

2. A tag nem képviselhet konfliktusba kerülő vagy konkurenciális érdekeket az érintettek kifejezett egyetértése nélkül.

3. A tag őrizze meg mind a jelen, mind a korábbi ügyfeleinek és alkalmazóinak bizalmas közléseit.

4. A tag ne alkalmazzon olyan módszereket, melyek sérelmesek lehetnek egy másik tag ügyfelére vagy munkáltatójára.

5. Egy ügyfél vagy munkáltató számára végzett tevékenység során a tag ne fogadjon el bért, jutalékot, vagy bármifajta értéket szolgáltatásával összefüggésben senki mástól, mint a megbízójától, hacsak erre külön engedélyt nem kap az ügyfelétől vagy alkalmazójától a tények teljes ismertetése után.

6. A tag nem javasolhatja leendő ügyfelének vagy alkalmazójának, hogy a bére vagy másfajta juttatása bizonyos eredményektől függjön, és nem köthet ilyen jellegű béregyezményt sem.

A Public Relations szakmai magatartásának európai szabályzata (Lisszaboni Szabályzat)

E kódexet a Public Relations Európai Konföderációja (CERP) fogadta el Lisszabonban, 1978. április 16-án és 1989. május 13-án módosították. A Magyar Public Relations Szövetség közgyűlése változtatás nélkül elfogadta 1991. szeptember 30-án.

I. rész

Szakmai minősítési követelmények és normák

1. bekezdés

Minden szakmabeli tag (adott nemzeti szövetség), melyet megfelelő módon vettek fel, s mint ilyen, a (nemzeti) szövetség szabályaival összhangban, e kódex értelmében a szakma részének tekinthető, annak számára ez a kódex kötelező.

II. rész

Általános szakmai kötelezettségek

2. bekezdés

Szakmájának keretében a Public Relations szakembere vállalkozik arra, hogy tiszteletben tartja az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatában kitűzött elveket, és különösen a kifejezés szabadságát és a sajtószabadságot, mely az egyén számára biztosítja az információhoz jutás jogát. Hasonlóképpen vállalja, hogy a közérdekkel összhangban cselekszik, és nem okoz kárt az egyén méltóságában vagy sérthetlenségében.

3. bekezdés

Szakmai magatartása során a Public Relations szakemberének becsületességét, intellektuális integritását és hűségét kell mutatnia.

Különösképpen vállalkozik arra, hogy nem használ ki semmilyen kommentárt vagy információt, mely tudomása vagy megérzése szerint hamis vagy félrevezető. Ugyanebben a szellemben elővigyázatosan el kell kerülnie, még véletlenszerűen is az olyan gyakorlatot és módszereket használnia, melyek nem egyeztethetők össze a jelen szabályzattal.

4. bekezdés

A Public Relations-tevékenységet nyíltan kell folytatni, ezeket könnyen felismerhetővé kell tenni, egyértelműen azonosítható kell, hogy legyen eredetük, és ez nem lehet félrevezető a harmadik fél számára.

5. bekezdés

Kapcsolatban más szakmákkal és a társadalmi kommunikáció más ágazataival, a Public Relations gyakorlati szakembere tiszteletben kell tartsa

c) A közönséggel és a sajtóval kapcsolatos magatartás

1. A tag szakmai kötelességeit a közérdekkel összhangban végzi, teljes tiszteletben tartva az egyén méltóságát.

2. A tag nem vehet részt olyan tevékenységben, amely tömegkommunikációs csatornák megvesztegetésére irányul.

3. A tag szándékosan nem terjeszthet hamis vagy félrevezető információt.

4. A tag minden időben arra törekedjen, hogy kiegyensúlyozott és hű képet adjon a szervezetről, melyet szolgál.

5. A tag nem hozhat létre olyan szervezetet, amely bejelentett céljától eltérően ügyfele, munkáltatója vagy saját maga titkos érdekeit szolgálja, valamint nem ajánlhatja e szervezet szolgáltatait már létező egyéb intézményeknek.

d) A kollégákkal kapcsolatos magatartás

1. A tag szándékosan nem sértheti meg egy másik tag szakmai jó hírét vagy gyakorlatát. Azonban ha a tagnak bizonyítéka van arra, hogy a másik tag bűnös, etikátlan, törvényellenes vagy tisztességtelen lépések megtételében, melyek ellentmondanak ennek a törvénykönyvnek, ezt az információt az IPRA tanácsának tudomására kell hoznia.

2. A tag nem törekedhet arra, hogy bármelyik más tagot megfosszon alkalmazójától vagy ügyfelétől.

3. A tag együtt kell működjön tagtársaival abban, hogy ezt a szabályzatot betartsák és betartassák.

azokat a szabályokat és gyakorlatokat, melyek jellemzőek ezekre a szakmákra vagy foglalkozásokra, amennyiben ezek összeegyeztethetők saját szakmája etikájával.

A Public Relations gyakorlati szakemberének tiszteletben kell tartania a szakmai magatartás nemzeti szabályzatát és az országában érvényben lévő törvényeket (vagyis azét az országét, ahol a szakmáját gyakorolja), és legyen tartózkodó a személyes publicitásában.

III. rész

Speciális szakmai követelmények

Az ügyfelek vagy alkalmazók felé

6. bekezdés

A Public Relations gyakorlati szakembere nem képviselhet ellentmondó vagy konkurens érdekeket anélkül, hogy meg ne szerezne az érintett ügyfelek vagy megbízók kifejezett beleegyezését.

7. bekezdés

Szakmája gyakorlása során a Public Relations gyakorlati szakembere teljes diszkréciót kell alkalmazjon. Nagyon aprólékosan kell tiszteletben tartania a szakmai titoktartást, és különösen nem szabad lelepleznie semmilyen bizalmas információt, melyet az ügyfeleitől vagy alkalmazóitól (a múltban, a jelenben vagy potenciálisan) szerez, vagy hogy ilyen információt használjon kifejezett felhatalmazás nélkül.

8. bekezdés

A Public Relations gyakorlati szakembere, aki olyan érdekekkel rendelkezik, amely miatt konfliktusba kerülhet ügyfelével vagy alkalmazójával, ezt a lehető legkorábban nyilvánosságra kell hogy hozza.

9. bekezdés

A Public Relations gyakorlati szakemberének nem szabad javasolnia ügyfelének vagy alkalmazójának bármilyen vállalat vagy szervezet szolgáltatásait, amelyben neki pénzügyi, kereskedelmi vagy egyéb érdeke van, anélkül, hogy először nyilvánosságra ne hozná ezt az érdeket.

10. bekezdés

A Public Relations gyakorlati szakembere nem köt szerződést ügyfelével vagy alkalmazójával, melynek keretében számokban mérhető eredményt garantálna.

11. bekezdés

A gyakorlati Public Relations szakembere elfogadhat anyagi térítést szolgáltatásaiért, de csak fizetés vagy bér formájában, és semmiképpen nem fogadhat el fizetést vagy más anyagi juttatást, ha ezt a mérhető szakmai eredmények függvényévé teszik.

12. bekezdés

A Public Relations gyakorlati szakembere egy ügyfélnek vagy megbízónak végzett szolgáltatásaiért semmiféle juttatást nem fogadhat el egy harmadik féltől (például árengedményeket, jutalékokat vagy természetbeni fizetést), kivéve ha ehhez bír az ügyfél vagy az alkalmazó engedélyével.

13. bekezdés

Ha egy Public Relations-megbízás végrehajtása valószínűleg súlyos szakmai visszaélést igényelne és olyan viselkedésre utalna, amely nincs összhangban a jelen kódex elveivel, a Public Relations gyakorlati szakemberének lépéseket kell tennie annak érdekében, hogy erről azonnal értesítse ügyfelét vagy alkalmazóját. Tegyen meg minden lehetőséget, hogy az utóbbi tiszteletben tartsa a szabályzat követelményeit. Ha az ügyfél vagy alkalmazója kitart szándéka mellett, a PR-szakembernek tiszteletben kell tartania a kódexet, tekintet nélkül arra, hogy ez milyen következményekkel jár rá nézve.

A közvélemény és a média felé

14. bekezdés

A jelen kódex és a korábbi, nevezetesen a 2., 3., 4. és 5. bekezdésben foglaltak arra utalnak, hogy a Public Relations szakembere folyamatosan figyelemmel kíséri az információ jogát, mi több, kötelességének tekint, hogy információt adjon a szakmai titoktartás keretei között. Ezek utalnak arra is, hogy a média jogait és függetlenségét tiszteletben kell tartani.

15. bekezdés

Bármiféle kísérlet a közvélemény és annak képviselői megtévesztésére tilos! A híreket felhasználás vagy publikáció céljából mindenfajta felszámított díj vagy rejtett jutalom nélkül kell rendelkezésre bocsátani.

16. bekezdés

Ha szükség van az információ terjesztése során valamilyen kezdeményezésre vagy ellenőrzésre, úgy – a jelen szabályzat keretei között – a PR-szakember vásárolhat adásidőt és hirdetési helyet az ezen a területen elfogadott szabályokkal, gyakorlattal, felhasználással összhangban.

A többi szakember felé

17. bekezdés

A Public Relations-szakembernek tartózkodnia kell a társaival szembeni tisztességtelen versenytől. Nem cselekedhet vagy szólhat olyan módon, mely csökkentheti egy kolléga jó hírét, vagy ronthatja annak üzletmenetét, azonban mindig tiszteletben kell tartania a jelen kódex 19/b bekezdésében foglalt kötelezettségeit.

A szakma felé

18. bekezdés

A Public Relations-szakembernek tartózkodnia kell minden olyan magatartástól, mely rossz hírbe hozná szakmáját. Különösen nem szabad kárt okoznia Nemzeti Szövetségének, hatékony működésének vagy hírnevének rossz szándékú támadással vagy úgy, hogy bármiféleképpen megszegné annak alkotmányát vagy szabályait.

19. bekezdés

A szakma jó híre minden egyes tagjának felelőssége. A Public Relations-szakember kötelessége nemcsak, hogy ő maga tiszteletben tartsa ezt a kódexet, de egyben,

a) hogy segítsen e kódex szélesebben elfogadottá és jobban ismertté és megértetté tételében,

b) hogy jelentse a megfelelő fegyelmező hatóságoknak, ha bármiféle, a kódexet megszegő vagy a kódex megszegésére gyanút adó cselekményről szerez tudomást és

c) hogy megtegyen minden tőle telhetőt, hogy biztosítsa az illetékes hatóságok odavonatkozó rendelkezéseinek tiszteletben tartását és szankciónak hatékonyra tételét.

Bármilyen szakember, aki megengedi, hogy e szabályzatot megszegjék, úgy tekinthető, mintha ő maga szegte volna meg e törvénykönyvben foglaltakat.

A Public Relations Etikai Kódexe (Athéni Szabályzat)

E kódexet Athénban fogadták el 1965 májusában, az IPRA közgyűlésén. Ezt 1968 áprilisában, Teheránban kismértékben módosították. (Az Athéni Szabályzatot elfogadta a CERP is 1965-ben.)

Ez a szabályzat minden IPRA-tagot arra kötelez, hogy szigorú morális törvényeknek tegyen eleget.

Minden tag arra törekszik, hogy

1. hozzájáruljon a szükséges erkölcsi és kulturális feltételek megteremtéséhez, melyek biztosítják a szellemi képességek kiterjesztését és azon jogok csorbítatlan érvényesülését, melyeket az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata rögzít valamennyi ember számára.

2. az alapvető információ áramlására kommunikációs formákat és csatornákat teremtsen és így a társadalom minden egyes tagja úgy érezze, hogy őt jól tájékoztatják. Tudatosan ráébressze az embereket saját személyes részvételükre és felelősségükre, és a többi taggal való szolidaritásuk szükségességére.

3. emlékeztetése véssé: magatartása – a szakmája és a közvélemény közti kapcsolat miatt – még a magánéletben is hatással van a szakma egészének értékelésére.

4. tiszteletben tartsa szakmai kötelességének ellátása során azokat az erkölcsi elveket és szabályokat, melyeket az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata tartalmaz.

5. tiszteletben tartsa az emberi méltóságot, elismerje minden ember jogát önmaga megismerésére.

6. bátorítsa az igazi értelemben vett párbeszéd morális, pszichológiai és

intellektuális feltételeit, és elismerje a részt vevő felek jogát arra, hogy ügyeiket bemutassák és nézeteiket kifejezzék.

Kötelezi magát arra, hogy

7. mindig és minden körülmények között oly módon viselkedik, hogy kiérdemelje és biztosítsa azok bizalmát, akikkel kapcsolatba kerül,

8. minden körülmények között oly módon cselekszik, hogy számításba vegye mind az érintett felek, mind a szervezet – amelyet szolgál – és mind az érintett közvélemény érdekeit,

9. kötelességét integritással végzi, kerülve az olyan fogalmazást, mely kétértelműséghez vagy félreértéshez vezethet, és hogy megőrizi lojalitását ügyfele vagy alkalmazói iránt, legyenek azok múltbeliek vagy jelenlegiek.

Tartózkodni fog attól, hogy

10. alárendelje az igazságot más követelményeknek,

11. olyan információt terjesszen, mely nem megalapozott és nem bizonyítható tényeken alapul,

12. részt vegyen bármiféle vállalkozásban vagy vállalatban, amely nem etikus, becsstelen vagy alkalmas arra, hogy csökkentse az emberi méltóságot és sérthetlenséget,

13. bármiféle „manipuláló” módszert vagy technikát alkalmazzon, melynek célja egy olyan tudat alatti motiváció létrehozása, amit az érintett nem tud saját szabad akaratából befolyásolni, és így ezek után nem tehető felelőssé az ezek következtében tett lépéseikért.